

Sygn. akt VIII U 2596/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 lutego 2019 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Patrycja Bogacińska-Piątek
Protokolant:	Mirosława Wandachowicz

po rozpoznaniu w dniu 19 lutego 2019 r. w Gliwicach

sprawy Z. T. (T.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.

o ustalenie kapitału początkowego

na skutek odwołania Z. T.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.

z dnia 2 sierpnia 2018 r. **nr** (...) -2003

zmienia zaskarżoną decyzję częściowo w ten sposób, że zalicza ubezpieczonemu do wartości kapitału początkowego okres od 1 września 1968 roku do 31 sierpnia 1971 roku jako okres składkowy.

(-) SSO Patrycja Bogacińska-Piątek

Sygn. akt: VIII U 2596/18

UZASADNIENIE

Decyzją z 2 sierpnia 2018 r., Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. przeliczył ubezpieczonemu Z. T. wartość kapitału początkowego zgodnie z art. 174 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. W treści decyzji organ rentowy wskazał, że do ustalenia wartości kapitału początkowego nie uwzględnił okresu od 1 września 1968 r. do 31 sierpnia 1971 r., gdyż nie przedstawiono imiennej umowy o naukę zawodu.

Ubezpieczony zaskarżył powyższą decyzję wskazując, że w okresie od 1 września 1968 r. do 31 sierpnia 1971 r. był pracownikiem młodocianym – mechanikiem samochodowym w Przedsiębiorstwie (...) w P., co zostało wskazane w legitymacji ubezpieczeniowej nr AL (...) wydanej przez (...) w P.. Dodał, że powyższe mogą potwierdzić wskazani przez niego świadkowie oraz, że wynika to z wyroku Sądu Okręgowego (...) w sprawie jego kolegi z pracy – E. S..

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując dotychczasowe stanowisko.

Sąd Okręgowy w Gliwicach ustalił, co następuje:

Ubezpieczony Z. T. urodził się (...)

Zaskarżoną decyzją z 2 sierpnia 2018 r. (...) Oddział w C. z urzędu ustalił ponownie ubezpieczonemu Z. T. wartość kapitału początkowego zgodnie z art. 174 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Do ustalenia wysokości świadczenia uwzględniono 19 lat i 8 miesięcy okresów składkowych oraz 4 lata i 8 miesięcy okresów nieskładkowych. Do okresów składkowych organ rentowy nie uwzględnił okresu zatrudnienia ubezpieczonego od 1 września 1968 r. do 31 sierpnia 1971 r. w charakterze pracownika młodocianego – mechanika samochodowego w Przedsiębiorstwie (...) w P. Ekspozyturze w G., gdyż nie przedstawił imiennej umowy o naukę zawodu.

Sąd ustalił, że w okresie od 1 września 1968 r. do 23 czerwca 1971 r. ubezpieczony był uczniem (...) Szkoły Budowlanej dla (...) (W.P.B.M.) w G.. Ubezpieczony uczył się w zawodzie mechanika – kierowcy. Od początku nauki w ww. szkole do 31 sierpnia 1971 r. pracował w Przedsiębiorstwie (...) w P. Ekspozyturze w G. w ramach praktycznej nauki zawodu.

Ustalono, że uczniowie (...) Szkoły Budowlanej dla Pracujących przy (...) w G. szkolący się w zawodzie mechanika – kierowcy, w tym odwołujący, zawierali przez rodziców umowy o praktyczną naukę zawodu z Przedsiębiorstwem (...) w P. Ekspozytura w G.. W związku z podjęciem pracy w ww. przedsiębiorstwie otrzymywali książeczki ubezpieczeniowe – odwołujący posiada legitymację ubezpieczeniową zawierającą wpisy Przedsiębiorstwa (...) w P. Ekspozytury w G. w spornym okresie (k.21-24).

Odwołujący – podobnie jak pozostali uczniowie (...) Szkoły Budowlanej dla Pracujących przy W.P.B.M. w G. – 3 dni w tygodniu uczęszczał na zajęcia szkolne, a 3 dni – przez około 8 godzin dziennie – pracował w Przedsiębiorstwie (...). W pierwszej klasie ich pracę nadzorował mistrz, który był pracownikiem zakładu, a w drugiej i trzeciej klasie instruktor – również zatrudniony w przedsiębiorstwie. Każdy uczeń pracował przy swoim stanowisku. Wraz z nabywaniem doświadczenia ich praca stawała się bardziej samodzielna. Uczniowie – w tym odwołujący – otrzymywali miesięczne wynagrodzenie od zakładu pracy, które było wypłacane w kasie zakładu i zwiększało się wraz z promocją do następnej klasy. Dostawali także buty i ubrania robocze do pracy. W trakcie wakacji również pracowali w Przedsiębiorstwie (...) ale przysługiwał im urlop wypoczynkowy. W przypadku gdy ktoś zachorował musiał dostarczyć zwolnienie na druku L-4. Takie nieobecności odnotowywano w legitymacji ubezpieczeniowej.

Następcą prawnym Przedsiębiorstwa (...) w P. Ekspozytury w G. była (...) Sp. z o.o., która w latach dwutysięcznych uległa likwidacji.

Razem z ubezpieczonym w (...) Szkole Budowlanej (...) w G. uczyli się B. K. oraz E. S.. Pracowali oni również razem z ubezpieczonym w Przedsiębiorstwie (...) w P. Ekspozyturze w G..

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie akt organu rentowego, akt Sądu Okręgowego w Częstochowie IV U 1633/11, legitymacji ubezpieczeniowej odwołującego (k.21-24), świadectw ukończenia w (...) Szkole Budowlanej (...). w G. oraz świadectw szkolnych ubezpieczonego (k.27-32), zeznań świadków B. K. (nagranie z rozprawy z 19 lutego 2019 r. min. 6.18 i n. k.43) i E. S. (nagranie z rozprawy z 19 lutego 2019 r. min. 21.49 i n. k.43) oraz przesłuchania odwołującego (nagranie z rozprawy z 19 lutego 2019 r. min. 37.12 i n. k.43).

Powyższe ustalenia Sąd uznał za miarodajne i wystarczające do rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego zasługuje na uwzględnienie.

Podstawę prawną zaskarżonej decyzji stanowią przepisy art. 173-175 ustawy

z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2018r., poz. 1270 ze zm.).

Stosownie do treści art. 173 ust. 1 dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r., którzy przed dniem wejścia w życie ustawy opłacali składki na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek, ustala się kapitał początkowy.

W myśl ust. 3 wartość kapitału początkowego ustala się na dzień wejścia w życie ustawy.

Zgodnie z art. 174 ust 1 ustawy kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12.

Przy ustalaniu kapitału początkowego, zgodnie ust. 2 art. 174 ustawy przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

- 1) okresy składkowe, o których mowa w art. 6;
- 2) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5;
- 3) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1-3 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2.

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie był wymiar uwzględnionych ubezpieczonemu do obliczenia kapitału początkowego okresów składkowych i nieskładkowych. Organ rentowy odmówił bowiem uwzględnienia okresu praktycznej nauki zawodu w Przedsiębiorstwie (...) w P. Ekspozyturze w G. od 1 września 1968 r. do 31 sierpnia 1971 r., gdyż nie przedstawił imiennej umowy o naukę zawodu.

W ocenie Sądu zebrany w sprawie materiał dowodowy jednoznacznie wskazuje, iż ubezpieczony w spornym okresie był uczniem (...) Szkoły Budowlanej (...)w G. i jednocześnie pracował w ramach nauki zawodu w Przedsiębiorstwie (...) w P. Ekspozyturze w G., a zatem okres odbywania praktycznej nauki zawodu powinien zostać uwzględniony przy ustalaniu kapitału początkowego.

Sąd wskazuje, iż zgodnie z art. 6 ust 2 pkt 1 i 3 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych za okresy składkowe uważa się również przypadające przed dniem 15 listopada 1991 r. następujące okresy, za które została opłacona składka na ubezpieczenie społeczne albo za które nie było obowiązku opłacania składek na ubezpieczenie społeczne:

- zatrudnienia po ukończeniu 15 lat życia na obszarze Państwa Polskiego – w wymiarze nie niższym niż połowa pełnego wymiaru czasu pracy, jeżeli w tych okresach pracownik pobierał wynagrodzenie lub zasiłki z ubezpieczenia społecznego: chorobowy, macierzyński lub opiekuńczy albo rentę chorobową (pkt 1),
- zatrudnienia młodocianych na obszarze Państwa Polskiego na warunkach określonych w przepisach obowiązujących przed dniem 1 stycznia 1975r. (pkt 3).

Z powyższych przepisów wnika jednoznacznie, iż aby zaliczyć odwołującemu sporny okres nauki, winien on wykazać, iż był w tym okresie zatrudniony w wymiarze nie niższym niż połowa pełnego wymiaru czasu pracy, bądź też, że jako młodociany wykonywał zatrudnienie na warunkach określonych przed wejściem w życie kodeksu pracy.

Obowiązująca przed wejściem w życie kodeksu pracy ustawa z dnia 2 lipca 1958r. o nauce zawodu, przyuczaniu do określonej pracy i warunkach zatrudniania młodocianych w zakładach pracy oraz o wstępnym stażu pracy (Dz. U. Nr 45, poz.226) przewidywała możliwość zatrudniania młodocianych tylko w celu:

- 1) nauki zawodu,
- 2) przyuczenia do określonej pracy,

3) odbycia wstępnego stażu pracy.

Jak wynika ze zgromadzonego materiału dowodowego, ubezpieczony w spornym okresie uczył się (...) Szkoły Budowlanej (...)w G. i jednocześnie pracował w ramach nauki zawodu w Przedsiębiorstwie (...) w P. Ekspozyturze w G.. Odbywając praktyczną naukę zawodu pracował po 3 dni w tygodniu i uczył się przez pozostałe 3 dni. Otrzymywał wynagrodzenie miesięczne, które wypłacano mu z kasy zakładu pracy.

Ubezpieczony nie przedłożył wprawdzie umowy o naukę zawodu, ale fakt wykonywania pracy w ramach takiej umowy potwierdzili zgodnie powołani w sprawie świadkowie, których zeznania Sąd uznał za wiarygodne. Uczęszczali oni bowiem z odwołującym do tej samej klasy i razem z nim pracowali w Przedsiębiorstwie (...) w P. Ekspozyturze w G.. Ponadto świadek B. K. dysponuje świadectwem pracy z 25 stycznia 2002 r. potwierdzającym zatrudnienie w ww. przedsiębiorstwie w okresie od 1 września 1968 r. do 30 czerwca 1971 r., które udało mu się uzyskać przed likwidacją następcy prawnego przedmiotowego zakładu pracy. Z kolei świadkowi E. S. prawomocnym wyrokiem z 24 stycznia 2012 r. Sąd Okręgowy w Częstochowie (IV U 1633/11) uznał okres praktycznej nauki zawodu od 1 września 1968 r. do 31 sierpnia 1971 r.

Reasumując, w ocenie Sądu ubezpieczony wykazał, że w spornym okresie wykonywał pracę na podstawie umowy o praktyczną naukę zawodu, a zatem okres ten należało uwzględnić przy ustalaniu kapitału początkowego.

Z omawianych wyżej powodów, Sąd Okręgowy – na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. – zmienił zaskarżoną decyzję częściowo w ten sposób, że zaliczył ubezpieczonemu do wartości kapitału początkowego okres od 1 września 1968 r. do 31 sierpnia 1971 r. jako okres składkowy.

(-) SSO Patrycja Bogacińska-Piątek